

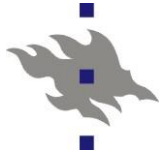

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

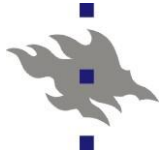
Tekijänoikeuslaki ja verkko-opetus – tietoisuutta ja keskustelua tekijänoikeuksista liittyen opetukseen ja verkko-opetukseen

Olli Vesterinen
2006

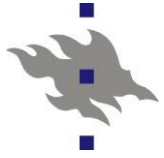

**Tekijänoikeus on eri asia (päinvaistainen)
kuin käyttöoikeus. Kun puhutaan
tekijänoikeuden rajoituksista, tarkoitetaan
laajempia käyttöoikeuksia.**

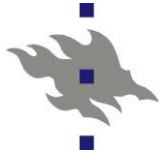
Yleisiä tilanteita (maksuttomassa opetuksessa)

- n opettaja ottaa materiaalia
 - n opetukseen
 - n verkko-opetukseen
- n oppilaat tai opiskelijat ottavat materiaalia opintotyöhönsä
 - n ”luokkaan”
 - n verkkoon
- n opettaja on tehnyt aivan omaa materiaalia, joka voisi kiinnostaa muitakin opettajia ym.
- n lupa käyttää vai myös lupa muokata ja edelleenlevittää?

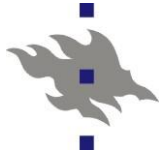
Opetuskäyttö (14§) (maksuton opetus)

- n oikeus esittää julkaistu teos (kasvokkais)opetuksen yhteydessä (ei koske näytelmä- eikä elokuvateosta; ei myöskään koske satelliittikanavien ohjelmia)
- n julkistetusta taideteoksesta saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia arvostelevaan tai tieteelliseen esitykseen (entä opinnäytetyö?)
- n opetustilanteen tallentaminen
- n ylioppilastutkinto ja vastaava koe

Yleisperiaatteita verkko-opetukseen

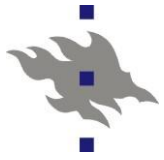
- n aineiston käyttöön tarvitaan lupa (lisenssi, sopimus)
[mutta]
- n laki ja erillissopimukset voivat määrätä, miten jotakin voi käyttää ilman luvan kysymistä ja korvausta
- n lain mukaan aineiston digitoiminen ym. tallentaminen palvelimelle (esim. verkko-opetustarkoituksessa) edellyttää aina luvan hankkimista
- n digitaalisessa ympäristössä samat periaatteet kuin analogisessa ympäristössä
- n aineiston rajaaminen käyttäjätunnuksin varattuun tilaan ei tee käytöstä sallitumpaa (yliopistolla poikkeuksena FinELib-lisenssit)

Bottomline

Sellaisia tekijänoikeudenalaisia tekoja
voi tehdä mitkä terve järki sallii:

- n ei välitöntä tai välillistä taloudellista etua
- n ei tekijää loukkaavaa käyttöä
- n sopimuksin / luvan saamalla taataan lainmukaisuus –
tarkista onko olemassa lisenssisopimusta aineiston
käyttöön, muokkaukseen ja/tai edelleenlevittämiseen
- n hyvän tavan hengessä mainitaan aina tekijä ja lähde

Linkkejä

Opetusministeriön tekijänoikeussivut:

<http://www.minedu.fi/opm/tekijanoikeus/>

http://www.minedu.fi/opm/tekijanoikeus/FAQ_tekijanoikeus.html

Selkokielistä asiaa tekijänoikeuksiin liittyen:

<https://www.journalistiliitto.fi/Resource.phx/sivut/sivut-journalistiliitto/pelisaannot/tekijanoikeus/index.htx>

Tekijänoikeuslaki:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tekij%C3%A4noikeuslaki>

<<http://tinyurl.com/6h6ej>>